

Ochrana práv uživatelů

Ochrana práv uživatelů je základním principem v činnosti poskytovatele sociálních služeb a měřítkem kvality služby.

Proto je povinností každého zaměstnance týdenního stacionáře dbát na to, aby k omezování práv uživatelů nedocházelo. Uživatele služby chápeme jako aktivního partnera při poskytování služby, který vytváří zakázku a stanovuje si cíl, kterého chce prostřednictvím služby dosáhnout. Služba klade důraz na vytvoření takových životních podmínek, které jsou srovnatelné s životem lidí bez zdravotního a sociálního znevýhodnění. Uživatelé mají při naplňování svých cílů právo na přiměřené riziko.

Uživatelé stacionáře mají právo být v bezpečném, srozumitelném a předvídatelném prostředí. Se sociálními službami a podmínkami jejich poskytování jsou uživatelé a jejich opatrovníci seznámeni před podpisem smlouvy o poskytování sociálních služeb.

Týdenní stacionář Dobromysl se snaží naplňovat všeobecně platnou Základní listinu práv a svobod, která vyplývá z mezinárodních úmluv a ústavních norem České republiky. Vedle této listiny jsou základní principy ochrany práv uživatelů zakotvené ve Všeobecné deklaraci lidských práv a jsou aplikovány bez omezení a bez ohledu na mentální stav, zdravotní stav, výši příjmů, sociální postavení, či úroveň vzdělání:

1. Uživatelé jsou svobodní a rovni v důstojnosti i právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezczizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.
2. Uživatel může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.
3. Každý uživatel je způsobilý mít práva. Práva platí i pro uživatele, který je omezen ve svéprávnosti.
4. Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.
5. Nikdo nesmí být mučen, ani podroben krutému, nelidskému, nebo ponižujícímu zacházení, nebo trestu.
6. Osobní svoboda uživatele je zaručena.
7. Každý uživatel má právo na to, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.
8. Každý uživatel má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.
9. Každý uživatel má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním, nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

Dalším dokumentem ochrany práv uživatelů je Etický kodex sociálních pracovníků v ČR a Etický kodex sociálních pracovníků TSD. S oběma těmito dokumenty jsou pracovníci seznámeni a tuto skutečnost stvrzují svými podpisy. Pro uživatele služby je vyhotoven Zjednodušený etický kodex TSD, který je vyvěšen v obou na patrech na nástěnkách.

Poskytovatel identifikuje problémy, při nichž by mohlo docházet k omezení práv klientů, má je písemně zpracovány a má popsáno, jak těmto situacím předejít, nebo pokud k nim dojde, jaká jsou navazující opatření. Tuto problematiku v TSD vnímáme jako živý proces, který může být doplňován o zkušenosti z praxe. Podněty pracovníků z jednotlivých služeb se evidují, vyhodnocují a případně zpracovávají formou dalších pracovních postupů. Jednotlivé konkrétní případy **omezování práv klientů (uživatel vůči uživateli)** řeší pracovníci v přímé péči ihned, o těchto skutečnostech pořizují zápis, který předkládají na pravidelné poradě s vedením. O dalším postupu rozhodne přímo na poradě vedení stacionáře a vždy je vytvořen zápis do odpovídající dokumentace.

Omezování práv uživatelů ze strany PPP : vedení TSD si uvědomuje, že právě pracovníci přímé péče jsou nejvíce vystaveni situacím, při kterých může docházet k porušování práv uživatelů. Prevenci těchto jevů zabezpečuje v TSD práce jednotlivých služeb v páru (denní a odpolední směna), kdy jsou zaměstnanci poučeni, že případné nežádoucí projevy chování kolegy vůči uživatelům má za povinnost hlásit vedení TSD (Pracovní řád), vedení TSD trvale spolupracuje v úzkém kontaktu s denní směnou, kdy dochází k pravidelnému sledování dění ve stacionáři, odpolední směna je náhodně supervidována vedoucími TSD v průměru 1x denně. Noční směna – nedochází k řízené kontrole, ale v TSD je nestandardním faktorem služební byt na patře stacionáře, který zajišťuje tzv. psychologickou podporu uživatelům, ale i zaměstnancům a zároveň slouží jako faktor tzv. „neustálé přítomnosti vedení na pracovišti“. Dalším preventivním prvkem v této problematice jsou samotní uživatelé, kteří jsou zvyklí na rovnocenný přístup a případné problémy ihned ventilovat a svěřit se komukoli, což umožňuje typ malého zařízení. Dalším kontrolním aspektem jsou pravidelné porady a supervize v týmu, zpětná vazba rodinných příslušníků – uživatel tráví víkendy v rodinném prostředí, má možnost se svěřit, nebo může být z jeho reakcí patrné, zda chce do stacionáře nastoupit, zda se těší apod...

Stanovení oblastí, kde by mohlo docházet k porušování práv klientů

Uživateli, který je odkázán ve většině oblastí svého života na pomoc a podporu druhé osoby nebo je zbavený způsobilosti k právním úkonům, přísluší stejná práva jako běžnému občanovi – viz. Listina základních práv a svobod. Omezení ve způsobilosti k právním úkonům znamená to, že dotčení lidé nemohou samostatně činit buď některé, nebo všechny právní úkony, nejsou však zbaveni způsobilosti mít práva a je možné tato práva uplatnit s podporou ostatních lidí. V TSD klademe důraz na zajištění práv i nejohroženější skupiny uživatelů, tedy těch, kteří obtížně komunikují, a těch, kteří se nemohou sami dostatečně bránit z důvodu nepohyblivosti, snížených rozumových a psychických funkcí. Práva uživatelů s nejvyšší mírou podpory ochraňujeme stanovením náležitého dohledu, rizikového plánu, plánu péče, prací zaměstnanců v týmu – tzn. vzájemné mapování svého chování vůči uživateli, supervizi vedení, zpětná vazba rodiny, týmové porady, supervize a do vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvíjení schopností komunikace s lidmi se zhoršenou schopností komunikace, dále zpětná vazba uživatelů.

Společenství Dobromysl

Týdenní stacionář Dobromysl

Informační a kulturní centrum Dobromysl

Srbeč 39, 270 65 IČO: 70107491, DIČ: CZ70107491, tel.: 313 562 331, 603 938 190

e-mail : info@dobromysl.info, web: www.dobromysl.info, bankovní spojení: Raiffeisenbank a.s. 421036001/5500

V sociálních službách mohou být dotčena základní lidská práva zejména v následujících oblastech:

- právo na osobní svobodu a svobodu volného pohybu
- právo na ochranu soukromí a nedotknutelnost vlastní osoby
- právo na ochranu osobních údajů
- právo na důstojné zacházení přiměřené věku klienta
- právo na svobodné rozhodnutí a přiměřené riziko
- právo vlastnit majetek
- právo na práci a odměnu za vykonanou práci
- právo na vzdělání
- právo léčit se se souhlasem

Aktualizováno vedením TSD jaro 2020